

SPACE, la millora de l'avaluació acadèmica: una rúbrica per analitzar les condicions i els indicadors de progrés institucional

ADVOCACY RESOURCES TOOLS FOR: RESEARCH INSTITUTES

Aquest document forma part del conjunt de recursos de la DORA per tal d'ajudar les institucions acadèmiques que estiguin en el procés de millora de les seves polítiques i les seves pràctiques. Podeu trobar altres recursos en aquella guia pràctica.

Millorar l'avaluació de la recerca i l'activitat acadèmica requereix l'habilitat d'analitzar els resultats d'accions i intervencions. Tanmateix, quan només s'analitzen les intervencions individuals, aquestes avaluacions i observacions perden l'oportunitat de comprendre com les pròpies condicions institucionals incideixen en l'èxit de noves accions o com el desenvolupament del potencial institucional pot millorar l'efectivitat i l'impacte d'aquestes noves pràctiques a una escala més gran. La rúbrica SPACE es va desenvolupar per ajudar les institucions que es troben en qualsevol fase de reforma de la seva avaluació acadèmica a analitzar la seva habilitat institucional de donar suport a aquestes intervencions i assegurar-ne uns resultats satisfactoris.

Les organitzacions poden fer servir la rúbrica SPACE com una eina per implementar pràctiques d'avaluació de trajectòries acadèmiques coherents i responsables, de dues maneres diferents. En primer lloc, pot **ajudar a establir com a punt de partida** l'estat actual de les condicions de la infraestructura, per avaluar la capacitat de la institució de contribuir al desenvolupament i a la implementació de noves activitats i pràctiques d'avaluació acadèmica. En segon lloc, es pot fer servir per **analitzar amb caràcter retroactiu** com les febleses i les fortaleses de les condicions institucionals poden haver tingut un impacte en els resultats d'intervencions concretes orientades a una tipologia específica d'activitats acadèmiques d'avaluació (com són la contractació, la promoció, la consolidació o fins i tot l'avaluació dels estudiants de postgrau i doctorat), ja sigui contribuint o dificultant el progrés cap a aquests objectius.

La rúbrica SPACE és el resultat de la col·laboració de la DORA amb Ruth Schmidt, professora de l'Institute of Design (Institute of Technology d'Illinois), qui va dirigir el procés participatiu i iteratiu de disseny. La creació de la rúbrica es va fonamentar en l'experiència de 75 persones en 26 països de 6 continents i s'ha millorat després de diverses rondes de retroalimentació.

Recomanacions d'ús:

1. *Identifiqueu a qui incloure:* la rúbrica SPACE es pot fer servir a escala individual o com un exercici adreçat a un grup de persones; per exemple, un grup de treball per a l'avaluació de la investigació, un comitè de contractació d'un departament, etc.

2. *Decidiu el nivell d'anàlisi:* la rúbrica es pot aplicar a diferents nivells organitzatius, com ara un departament, una facultat (per exemple, la facultat de Medicina o la facultat de Dret) o una institució acadèmica completa (la universitat). Trieu el nivell més alt que creieu que té influència directa i substancial en la tipologia de pràctiques d'avaluació que us interessa examinar.

3. *Decidiu com us agradaria fer servir la rúbrica:* per establir el punt de partida de maduresa institucional o per analitzar amb caràcter retroactiu com les condicions de la institució poden haver influït en els resultats d'una intervenció específica, com podria ser una contractació.

4. Per **establir un punt de partida de maduresa institucional:**

Reviseu cadascuna de les cinc categories SPACE (Estàndards d'activitat acadèmica, Polítiques i mecanismes del procés, Responsabilitat, Cultura de la institució, Retroalimentació avaluadora i iterativa) per examinar l'estat actual de la capacitat organitzativa del nivell que heu identificat. Per tal d'ajudar els usuaris a recopilar i organitzar la informació, també proporcionem una rúbrica en blanc que es pot fer servir com a full de treball ([Descarregar el full de treball](#)). Tingueu en compte aspectes com ara els següents:

- **Tipus d'activitat:** quins tipus d'activitats institucionals existeixen per contribuir al desenvolupament de noves pràctiques d'avaluació de la investigació, des de l'establiment de les habilitats bàsiques fins expandir-les i ampliar-les.
- **Cobertura:** on hi ha molta activitat i on hi ha els «punts cecs» de l'organització?
- **Disponibilitat i ús dels recursos:** quins recursos (personal, diners, temps) es destinen a ajudar a aquestes capacitats institucionals, i on s'infrutilitzen o no s'hi inverteix prou?
- **Tensions:** on es detecten discrepàncies amb els objectius declarats de l'organització i les capacitats que realment s'exerceixen per donar-los suport?

5. Per **analitzar amb caràcter retroactiu** com les condicions de la institució poden haver influït en els resultats d'una intervenció específica:

En primer lloc, identifiqueu la intervenció o l'activitat específica d'avaluació acadèmica que us interessa analitzar. Després, reviseu cadascuna de les cinc categories SPACE (Estàndards d'activitat acadèmica, Polítiques i mecanismes del procés, Responsabilitat, Cultura de la institució, Retroalimentació avaluadora i iterativa) per entendre com es dona suport a les condicions institucionals o se'n dificulta el desenvolupament, la implementació i l'èxit de la

intervenció específica que esteu analitzant. Per tal d'ajudar els usuaris a recopilar i organitzar la informació, també proporcionem una rúbrica en blanc que es pot fer servir com a full de treball ([Descarregar el full de treball](#)). Tingueu en compte aspectes com ara els següents:

- **Fortaleses:** quin tipus de capacitats han contribuït al fet que aquesta intervenció hagi tingut èxit o que les condicions siguin les adequades perquè prosperi?
- **Febleses:** on la manca de capacitat organitzativa ha dificultat l'adquisició, el suport o l'execució?
- **Inversió:** on creieu que una inversió o atenció addicional (de personal, recursos, temps o diners) pot haver marcat una diferència significativa? Es pot tractar tant del desenvolupament de noves capacitats en àmbits en què ara no existeixen, o del reforç de les que ja existeixen fent-les més sòlides o integrant-les millor.

6. Identifiqueu els passos que s'haurien de fer per millorar l'avaluació de la trajectòria acadèmica a partir de la informació que s'ha extret en les fases 4 o 5.

Qüestions importants

1. Fer servir la rúbrica no és un exercici exhaustiu per si mateix i no us heu de sentir obligats a emplenar absolutament tots els requadres. Els espais en blanc poden ser un senyal que es necessitarà emprendre accions en un futur.

2. L'apartat «Per exemple» de la rúbrica només proporciona com a models representatius del que es podria donar i identificar, i no criteris decisius amb els quals es defineixen els bons resultats. A la segona pàgina de la rúbrica, per exemple, proposem punts de partida il·lustratius i àrees potencials a les quals s'hauria de dedicar una atenció prioritària dins de les institucions, en funció del seu nivell actual de reforma de l'avaluació de la recerca.

Si us plau contacteu amb el programa DORA, si creieu que podem resoldre qualsevol pregunta relacionada amb l'ús de la rúbrica. La DORA està disposada a ajudar les organitzacions interessades a fer servir la rúbrica per promoure una avaluació acadèmica justa i responsable.

Traducció del text original d'Anna Hatch i Ruth Schmidt.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.4927605>.

La traducció ha estat realitzada per la UOC (Universitat Oberta de Catalunya), amb la supervisió de Paula Adam, Esteve Arboix, Marta Aymerich, Montserrat Daban, Ignasi Labastida, Ciro Lluca, Pastora Martínez-Samper i Julie Wilson.